SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (peti senat)

z dne 29. novembra 2005*

V zadevi T-52/02,

Société nouvelle des couleurs zinciques SA (SNCZ), s sedežem v Bouchainu (Francija), ki jo zastopata R. Saint-Esteben in H. Calvet, odvetnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki sta jo najprej zastopala F. Castillo de la Torre in F. Lelievre, nato M. Castillo de la Torre in O. Beynet, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

zaradi razglasitve ničnosti člena 3 Odločbe Komisije 2003/437/ES z dne 11. decembra 2001 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 Pogodbe ES in člena 53

* Jezik postopka: francoščina.

Sporazuma EGS (zadeva COMP/E-1/37.027 – Cinkov fosfat) (UL 2003, L 153, str. 1) ali, podredno, predloga za znižanje globe, naložene tožeči stranki,

SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (peti senat),

v sestavi P. Lindh, predsednica, R. García-Valdecasas in J. D. Cooke, sodnika,

sodni tajnik: J. Plingers, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 2. julija 2004

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

1 Société nouvelle des couleurs zinciques SA (v nadaljevanju: tožeča stranka ali SNCZ) je francosko podjetje, ki proizvaja cinkove fosfate ter cinkove, stroncijeve in barijeve kromate. Vsi ti proizvodi so anorganski protikorozijski pigmenti, ki se uporabljajo v industriji barv in oblog. Leta 2000 je znašal svetovni promet SNCZ 17,08 milijona EUR.

2 Čeprav se lahko njihove kemične formule med seboj nekoliko razlikujejo, so cinkovi ortofosfati homogen kemični proizvod, ki se na splošno označuje kot „cinkovi fosfati". Cinkov fosfat, ki se pridobiva iz cinkovega oksida in fosforjeve kisline, se pogosto uporablja kot protikorozijsko mineralno barvilo v industriji barv. Na trgu se prodaja bodisi kot standardni cinkov fosfat bodisi kot spremenjeni ali „aktivni" cinkov fosfat.

3 Leta 2001 je imelo največji delež na svetovnem trgu cinkovega fosfata naslednjih pet evropskih proizvajalcev: Dr. Hans Heubach GmbH & Co. KG (v nadaljevanju: Heubach), James M. Brown Ltd (v nadaljevanju: James Brown), SNCZ, Trident Alloys Ltd (v nadaljevanju: Trident) (nekdanja Britannia Alloys and Chemicals Ltd v nadaljevanju: Britannia) in Union Pigments AS (nekdanja Waardals AS) (v nadaljevanju: Union Pigments). Med letoma 1994 in 1998 je vrednost trga standardnega cinkovega fosfata znašala približno 22 milijonov eurov letno na svetovni ravni in približno od 15 do 16 milijonov eurov letno na ravni Evropskega gospodarskega prostora (EGP). V EGP so imele družbe Heubach, SNCZ, Trident (nekdanja Britannia) in Union Pigments na trgu standardnega cinkovega fosfata precej podobne deleže, to je približno 20 %. Družba James Brown je imela bistveno nižji tržni delež. Kupci cinkovega fosfata so veliki proizvajalci barv. Trg barv obvladuje nekaj multinacionalnih kemičnih skupin.

4 Komisija je 13. in 14. maja 1998 hkrati in nenapovedano izvedla preiskave v prostorih družb Heubach, SNCZ in Trident, in sicer na podlagi člena 14(2) Uredbe Sveta št. 17 z dne 6. februarja 1962, Prve Uredbe o izvajanju členov 85 in 86 Pogodbe (UL 1962, 13, str. 204). Od 13. do 15. maja 1998 je Nadzorni organ Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA) na podlagi zahteve Komisije, ob uporabi člena 3 Protokola 23 Sporazuma EGP, hkrati in nenapovedano izvedel preiskave v prostorih družbe Union Pigments, v skladu s členom 14(2), poglavja II, Protokola 4 k Sporazumu med državami EFTA o ustanovitvi nadzornega organa in sodišča.

5 V upravnem postopku sta družbi Union Pigments in Trident obvestili Komisijo, da nameravata z njo sodelovati v skladu z obvestilom Komisije z dne 18. julija 1996 o nenalaganju ali zmanjševanju glob v primeru omejevalnih sporazumov (UL 1996, C 207, str. 4, v nadaljevanju: obvestilo o sodelovanju) in sta vsaka podali izjavo o omejevalnem sporazumu (v nadaljevanju: izjava družbe Union Pigments in izjava družbe Trident).

6 Komisija je 2. avgusta 2000 sprejela obvestilo o očitkih zoper podjetja, na katera je naslovljena odločba, ki je predmet te tožbe (glej točko 7 v nadaljevanju), vključno s tožečo stranko. V svojem odgovoru 1. decembra 2000 na obvestilo o očitkih je tožeča stranka izjavila, da v bistvu ni ugovarjala v njem navedenim dejstvom.

7 Komisija je 11. decembra 2001 sprejela Odločbo 2003/437/ES v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 Pogodbe ES in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/E-1/37.027 – Cinkov fosfat) (JO 2003, L 153, str. 1). Odločba, obravnavana v tej sodbi, je tista, ki je bila vročena zadevnim podjetjem in ki je priloga vloge (v nadaljevanju: izpodbijana odločba). Ta odločba se glede določenih stališč razlikuje od tiste, ki je bila objavljena v *Uradnem listu Evropskih skupnosti.*

8 Komisija v izpodbijani odločbi navaja, da je omejevalni sporazum med družbami Britannia (družba Trident od 15. marca 1997), Heubach, James Brown, SNCZ in Union Pigments slednje povezoval med 24. marcem 1994 in 13. majem 1998. Omejevalni sporazum naj bi se nanašal le na standardni cinkov fosfat. Prvič, stranke omejevalnega sporazuma naj bi dosegle sporazum o razdelitvi trga s prodajnimi kvotami za proizvajalce. Drugič, na vsakem sestanku naj bi določili „najnižje“ ali „priporočene“ cene, ki naj bi jih na splošno upoštevale. Tretjič, v določenem obsegu naj bi prišlo do razdelitve kupcev.

9 Izrek izpodbijane odločbe se glasi:

„*Člen 1*

Britannia [...], [...] Heubach [...], James [...] Brown [...], [SNCZ], Trident [...] in [Union Pigments] so kršili določbe člena 81(1) Pogodbe in člena 53(1) Sporazuma EGP s tem, da so sodelovali pri trajajočem sporazumu in/ali usklajenem ravnanju v sektorju cinkovega fosfata.

Kršitve je trajala:

(a) v primeru [...] Heubach [...], James [....] Brown [...], [SNCZ] in [Union Pigments]: od 24. marca 1994 do 13. maja 1998.

[...]

Člen 3

Za kršitev iz člena 1 se naložijo naslednje globe:

(a) Britannia [...]: 3,37 milijona EUR;

(b) [...] Heubach [...]: 3,78 milijona EUR;

(c) James [...] Brown [...]: 940.000 EUR;

(d) [SNCZ]: 1,53 milijona EUR;

(e) Trident [...]: 1,98 milijona EUR ;

(f) [Union Pigments]: 350.000 EUR.

[...]"

10 Za izračun glob je Komisija uporabila metodo, navedeno v Smernicah o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 65(5) Pogodbe ESPJ (UL 1998, C 9, str. 3, v nadaljevanju: Smernice), in obvestilu o sodelovanju.

11 Tako je Komisija najprej določila „osnovni znesek" glede na težo in trajanje kršitve (glej uvodne izjave od 261 do 313 izpodbijane odločbe).

12 Glede prvega dejavnika je menila, da je treba kršitev – ob upoštevanju narave zadevnega ravnanja, njegovih dejanskih posledic za trg cinkovega fosfata in dejstva, da je pokrivalo celoten skupni trg in, po njegovi ustanovitvi, celoten EGP – opredeliti za „zelo resno" (uvodna izjava 300 izpodbijane odločbe). Ne glede na zelo resno naravo kršitve je Komisija pojasnila, da naj bi upoštevala omejeno velikost zadevnega trga (uvodna izjava 303 izpodbijane odločbe).

13 Komisija je za zadevna podjetja uporabila „različno obravnavo", zato da bi, prvič, upoštevala njihovo dejansko gospodarsko zmožnost, da znatno škodijo konkurenci, in da bi, drugič, določila globo na ravni, ki zagotavlja zadosten odvračilni učinek (uvodna izjava 304 izpodbijane odločbe). Zato je zadevna podjetja razdelila v dve skupini glede na njihov „relativni pomen na zadevnem trgu". Tako se je opirala tudi na promet, ki ga je vsako izmed teh podjetij ustvarilo s prodajo zadevnega proizvoda v zadnjem letu kršitve v EGP, in upoštevala dejstvo, da so bile tožeča stranka ter družbe Britannia (družba Trident od marca 1997), Heubach in Union Pigments „glavni proizvajalci cinkovega fosfata v EGP s precej podobnimi tržnimi deleži, nad ali okoli 20 %" (uvodni izjavi 307 in 308 izpodbijane odločbe). Tožeča stranka je bila, tako kot družbe Britannia, Heubach, Trident in Union Pigments, uvrščena v prvo skupino („izhodišče" 3 milijone EUR). Družba James Brown, katere tržni delež je bil „bistveno manjši", je bila uvrščena v drugo skupino („izhodišče" 750.000 EUR) (uvodni izjavi 308 in 309 izpodbijane odločbe).

14 Glede dejavnika trajanja je Komisija menila, da je bilo trajanje kršitve, ki se pripisuje tožeči stranki, „srednje", ker je trajala od 24. marca 1994 do 13. maja 1998 (uvodna izjava 310 izpodbijane odločbe). Zato je izhodišče za tožečo stranko povečala za 40 % in tako prišla do „osnovnega zneska" v višini 4,2 milijona EUR (uvodni izjavi 310 in 313 izpodbijane odločbe).

15 Nato je Komisija ocenila, da v tem primeru ni bilo treba sprejeti oteževalnih ali olajševalnih okoliščin (uvodne izjave od 314 do 336 izpodbijane odločbe). Med drugim je zavrnila trditve o „slabih gospodarskih okoliščinah", v katerih je prišlo do omejevalnega sporazuma, in posebnih lastnosti zadevnih podjetij (uvodne izjave od 337 do 343 izpodbijane odločbe). Komisija je zato za tožečo stranko znesek globe določila na 4,2 milijona EUR „pred uporabo obvestila o [sodelovanju]" (uvodna izjava 344 izpodbijane odločbe).

16 Poleg tega je Komisija opozorila na omejitev, ki jo globa, ki jo je treba naložiti vsakemu od teh podjetij v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17, ni smela preseči. Tako je bila globa tožeče stranke pred uporabo obvestila o sodelovanju tožeče stranke zmanjšana na 1,7 milijona EUR, znesek družbe Union Pigments pa na 700.000 EUR. Ta zgornja omejitev ni zadevala glob drugih podjetij pred uporabo obvestila o sodelovanju (uvodna izjava 345 izpodbijane odločbe).

17 Komisija je nazadnje na podlagi obvestila o sodelovanju tožeči stranki priznala 10-odstotno znižanje, ob upoštevanju, da je v svojem odgovoru na obvestilo pojasnila, da ne izpodbija v njem navedenih dejstev (uvodne izjave 360, 363 in 366 izpodbijane odločbe). Končni znesek tožeči stranki naložene globe je znašal 1,53 milijona EUR (uvodna izjava 370 izpodbijane odločbe).

Postopek in predlogi strank

18 Tožeča stranka je 27. februarja 2002 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložila to tožbo.

19 Sodišče prve stopnje (peti senat) je na podlagi poročila sodnika poročevalca odločilo, da začne ustni postopek, in v okviru ukrepov procesnega vodstva pozvalo Komisijo, naj predloži dokument in odgovori na pisno vprašanje. Komisija je tem zahtevam ugodila.

20 Stranki sta ustne navedbe in odgovore na vprašanja Sodišča prve stopnje podali na obravnavi 2. julija 2004.

21 Tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— primarno, razglasi za ničnega člen 3 izpodbijane odločbe;

— podredno, zniža globo;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

22 Komisija predlaga Sodišču prve stopnje, naj:

— tožbo zavrne;

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

23 Tožeča stranka v podporo svoji tožbi navaja tri tožbene razloge. Prvi je kršitev člena 15(2) Uredbe št. 17, drugi kršitev načela sorazmernosti in tretji kršitev načela enakega obravnavanja.

Prvi pritožbeni razlog, kršitev člena 15(2) Uredbe št. 17

Trditve strank

24 Po mnenju tožeče stranke je Komisija s tem, ko je določila izhodišče svoje globe na 3 milijone EUR oziroma 17 % svetovnega prometa zadevnega prometa, kršila člen 15(2) Uredbe št. 17. Ta znesek naj bi presegel najvišjo mejo, določeno s to določbo.

25 Prvič, tožeča stranka trdi, da taka arbitrarna določitev izhodišča nasprotuje izrecnemu besedilu člena 15(2) Uredbe št. 17. Ta določba naj bi Komisiji omogočala, da preseže najnižjo mejo milijona EUR do zneska v višini 10 % prometa zadevnih podjetij, vendar izključuje metodo, po kateri naj bi bilo izhodišče najprej nad najvišjo mejo 10 %, nato pa bi se globa zmanjšala, da bi se zadostilo tej določbi. Metoda izračuna, uporabljena v tem primeru, po kateri je bilo tožeči stranki določeno izhodišče 3 milijone EUR oziroma 17 % njenih svetovnih dohodkov, naj torej ne bi bila zakonita.

26 Tožeča stranka poudarja, da Komisija izkrivlja besedilo člena 15(2) Uredbe št. 17, ker trdi, da naj bi ta določba zahtevala, da je globa, ki bo naposled naložena podjetju, „znižana", kadar njegov znesek „preseže" mejo 10 % prometa. Ta določba naj ne bi določala znižanja na to mejo 10 %, temveč naj bi se izrecno sklicevala na primer, da je prvotno določena globa pod mejo 10 % prometa, to je med 1000 EUR in milijonom EUR, zvišana na znesek „do 10 %".

27 Tožeča stranka ugovarja, da sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. marca 2002 v zadevi HFB in drugi proti Komisiji (T-9/99, Recueil, str. II-1487) ne podpira teze Komisije, da se lahko izhodišče določi nad mejo 10 % prometa zadevnega podjetja. V tej sodbi naj bi Sodišče prve stopnje zavzelo stališče, da naj bi Komisija „srednji znesek", ki naj bi presegel mejo 10 %, upoštevala „pri izračunu", in ne kot „izhodišče" slednjega. S tem naj Sodišče prve stopnje ne bi upoštevalo možnosti, da je bilo izhodišče lahko določeno nad mejo 10 %. To razlago naj bi potrdilo dejstvo, da je Sodišče prve stopnje izjavilo, da se samo „določeni dejavniki, ki jih je Sodišče prve stopnje upoštevalo ob njegovem izračunu, ne prenesejo na končni znesek globe" (zgoraj navedena sodba HFB in drugi proti Komisiji, točka 452). Pri metodi, ki jo je uporabila Komisija, naj bi bilo veliko „dejavnikov", ki načeloma ne vplivajo na končni znesek, z edino izjemo znižanja zaradi „sodelovanja", ker je Komisija s tem začela šele, potem ko je znižala vmesni znesek na mejo 10 %. Sicer pa tožeča stranka opozarja, da je bila zgoraj omenjena sodba HFB in drugi proti Komisiji, kot vse druge sodbe, na katere se sklicuje Komisija v okviru tega tožbenega razloga, le delno objavljena v ZOdl., ker neobjavljeni deli zadevne sodbe, po mnenju sodnika Skupnosti, nedvomno ne vsebujejo načelnih vprašanj.

28 Drugič, tožeča stranka navaja, da način, po katerem je bilo v tem primeru določeno izhodišče, krši člen 15(2) Uredbe št. 17, ker izključuje upoštevanje relativnega dejavnika trajanja kršitve na naloženo globo. Poudarja, da ta določba Komisiji nalaga, da določi globo, tako da upošteva „razen pomembnosti kršitve tudi njeno trajanje". V tem primeru, naj bi Komisija po določitvi 3 milijonov EUR za izhodišče, kar je dosti več od meje 10 %, ta znesek povišala za 40 %, da bi upoštevala „srednje

dolgo" trajanje kršitve, in s tem globo tudi zvišala na 4,2 milijona EUR. Ko bi izhodišče, določeno ob upoštevanju pomembnosti kršitve, močno preseglo mejo 10 % prometa, bi bila poznejša prilagoditev zneska glede na trajanje popolnoma nemogoča in zgolj teoretična vaja, ki vodi izključno k pretvarjanju, da se spoštuje člen 15(2) Uredbe št. 17.

29 S tem, ko je Komisija menila, da je kršitev, ki se jo pripisuje tožeči stranki, trajala srednje dolgo, bi slednja morala upoštevati vpliv te okoliščine, kajti vsekakor bi ji morala biti naložena višja globa, če bi storila kršitev, ki ni le „zelo težka", temveč tudi „srednje-" ali „dolgotrajna". Naložiti kazen brez upoštevanja trajanja kršitve bi bilo „močno škodljivo" za politiko konkurence, kajti podjetja, zlasti mala in srednje velika (MSP), ne bi videla nobene prednosti pri omejitvi trajanja svoje udeležbe pri omejevalnem sporazumu.

30 O primernosti sodbe HFB in drugi proti Komisiji, točka 27 zgoraj, ko gre za upoštevanje trajanja kršitve, tožeča stranka najprej opozarja, da je Sodišče prve stopnje v tej sodbi odločilo o ugovoru nezakonitosti Smernic in torej preverilo splošne ugovore zoper njih. Nasprotno je šlo v tem primeru za to, ali je konkretni izračun, posebno v primeru tožeče stranke, izveden v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17. Tožeča stranka nato opozarja, da je Sodišče prve stopnje v isti sodbi zgolj upoštevalo domnevo, na podlagi katere „določeni dejavniki", ki se jih upošteva, ne vplivajo na končni znesek globe (točka 453). O dejavniku trajanja naj ne bi zavzelo stališča. Ker je ta dejavnik eden od dveh, določenih v členu 15(2) Uredbe št. 17, bi se ga moralo obvezno upoštevati in odbiti od končnega zneska globe, če se Uredbi št. 17 ne bi hotelo odvzeti vsega zavezujočega značaja in polnega učinka (sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. marca 2002, Dansk Rørindustri proti Komisiji, T-21/99, Recueil, str. II-1681, točka 203).

31 Tožeča stranka nazadnje kritizira dejstvo, da je Komisija po uporabi meje 10 % upoštevala relativni dejavnik sodelovanja, čeprav je zvišala osnovni znesek zaradi trajanja kršitve pred uporabo te zgornje meje. Posledica tega pristopa naj bi bila, da ima dejavnik sodelovanja, predviden v Smernicah, neposreden učinek na dejansko globo in torej spodbuja podjetja k sodelovanju s Komisijo. Nasprotno bi imela podjetja zgolj teoretično korist od dejavnika trajanja, določenega z uredbo Sveta, in posledično ne bi dobila vzpodbude, da čimprej prenehajo s kršitvijo.

32 Tretjič, tožeča stranka poudarja, da način, kako je bilo določeno izhodišče, zlasti veliko čez mejo 10 %, krši člen 15(2) Uredbe št. 17, če v znesku naložene globe ne upošteva oteževalnih in olajševalnih okoliščin. S stališča pravne prakse in lastnih Smernic Komisija ne bi mogla sprejeti metode, ki ne omogoča, da se dejansko upošteva te okoliščine, ker slednje zvišajo oceno teže kršitve, ki predstavlja kriterij, določen v členu 15(2) Uredbe št. 17 (sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. julija 2001 v združenih zadevah Tate & Lyle in drugi proti Komisiji, T-202/98, T-204/98 in T-207/98, Recueil, str. II-2035, točka 109).

33 Tretjič, metoda, ki jo je uporabila Komisija za določitev zneska globe, ne bi dala nobene informacije o elementih, ki jih slednja uporablja za določitev izhodišča. Čeprav Smernice omenjajo „upoštevni" znesek 20 milijonov EUR za težke kršitve, naj bi Komisija spoznala, da ti zneski niso primerni, kadar je, kot v tem primeru, za vsa zadevna mala ali srednje velika podjetja ta „najnižji znesek" že jasno presegal mejo 10 % njihovega prometa. Tožeča stranka poudarja, da „ta popolna nedoločnost, ki je pri ukrepu, določenem za zagotovitev ‚preglednosti in objektivnosti svojih sklepov', popolnoma arbitrarna, če lahko Komisija ne upošteva v celoti kriterijev, določenih v členu 15(2)".

34 Komisija navaja, ob sklicevanju zlasti na sodno prakso Sodišča prve stopnje v zadevah, imenovanih „Predizolirane cevi“ (sodbi HFB in drugi proti Komisiji, točka 27 zgoraj, in Dansk Rørindustri proti Komisiji, točka 30 zgoraj; sodbi Sodišča prve stopnje z dne 20. marca 2002 v zadevi Brugg Rohrsyteme proti Komisiji, T-15/99, Recueil, str. II-1613, točka 150, in v zadevi Lögstör Rör proti Komisiji, T-16/99, Recueil, str. II-1633, točka 292), da tožeča stranka napačno razlaga določbe člena 15(2) Uredbe št. 17 in da je zato treba prvi tožbeni razlog zavrniti.

35 Trditev, ki jo tožeča stranka navaja v svoji repliki, da Smernice ne vsebujejo nobene splošne informacije, na podlagi katere bi se lahko predvidelo raven, ki bi morala navadno doseči izhodišče, je po mnenju Komisije nedopustna zato, ker predstavlja novi tožbeni razlog. Dejansko naj ta trditev ne bi imela nič skupnega z morebitno kršitvijo člena 15(2) Uredbe št. 17, ki pomeni prvi tožbeni razlog in je torej ne bi mogli šteti za nadgradnjo tega tožbenega razloga. V vsakem primeru ta trditev ne bi bila umestna, ker Smernice dajejo napotke glede izhodišča.

Presoja Sodišča prve stopnje

36 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila člen 15(2) Uredbe št. 17, ker uporabljeno izhodišče na koncu izračuna zneska globe, namreč 3 milijone EUR, ki predstavljajo 17 % njenega prometa, presega mejo 10 %, določeno v tej določbi. To trditev je treba zavrniti.

37 V smislu člena 15(2) Uredbe št. 17 lahko „Komisija [...] podjetjem ali podjetniškim združenjem z odločbo naloži globo od 1000 do 1.000.000 obračunskih enot ali višjo vsoto, ki pa ne presega 10 % prometa v predhodnem poslovnem letu vsakega

podjetja, udeleženega pri kršitvi, kadar namerno ali iz malomarnosti [...] kršijo člen 85(1) [...] Pogodbe". Ista določba predvideva, da se „pri določanju višine globe upoštevata teža in trajanje kršitve".

38 S tem, da določa, da lahko Komisija naloži globo v znesku, ki ne presega 10 % prometa v predhodnem poslovnem letu podjetja, člen 15(2) Uredbe št. 17 zahteva, da je globa, ki bo nazadnje naložena podjetju, znižana, če njegov znesek presega 10 % prometa, neodvisno od vmesnega izračuna, v katerem se upošteva trajanje in teža kršitve. Iz tega izhaja, da se največja omejitev 10 %, predvidena s to določbo, uporabi zgolj na znesek globe, ki jo naloži Komisija (sodba HFB in drugi proti Komisiji, točka 27 zgoraj, točka 451; sodba Sodišča prve stopnje z dne 29. aprila 2004 v združenih zadevah Tokai Carbon in drugi proti Komisiji, T-236/01, T-239/01, od T-244/01 do T-246/01, T-251/01 in T-252/01, Recueil, str. II-1181, točki 367 in naslednja).

39 V nasprotju s tem, kar navaja tožeča stranka, „srednji zneski" v smislu sodne prakse, navedene v točki 38 zgoraj, obsegajo izhodišče (v tem smislu glej sodbi HFB in drugi proti Komisiji, točka 27 zgoraj, točka 450, in Dansk Rørindustri proti Komisiji, točka 30 zgoraj, točke 183, 184 in 205; glej po analogiji sodbo Sodišča prve stopnje z dne 9. julija 2003 v zadevi Daesang in Sewon Europe proti Komisiji, T-230/00, Recueil, str. II-2733, točka 56).

40 Če sicer Komisija v svojem izračunu upošteva srednji znesek, vključno z izhodiščem, ki presega najvišjo mejo 10 % prometa zadevnega podjetja, naj se dejstva, da se v izračunu upoštevani določeni dejavniki ne odbijajo od končnega zneska globe, ne bi

izpodbijalo. To je posledica prepovedi, določene v členu 15(2) Uredbe št. 17, da se preseže zgornjo mejo 10 % prometa zadevnega podjetja (sodba HFB in drugi proti Komisiji, točka 27 zgoraj, točka 453). Med „dejavniki", ki ne bi mogli imeti učinka na končni znesek globe, je trajanje (sodbi HFB in drugi proti Komisiji, točka 27 zgoraj, točke od 450 do 453, in Dansk Rørindustri proti Komisiji, točka 30 zgoraj, točka 251).

41 Glede trditve tožeče stranke, da se relativni dejavnik sodelovanja upošteva po uporabi najvišje meje 10 %, in torej neposredno učinkuje na znesek globe, zadostuje navedba, da ta pristop zagotavlja največji učinek obvestila o sodelovanju: če bi osnovni znesek močno presegal mejo 10 % pred uporabo obvestila, in se te meje ne bi moglo neposredno uporabiti, bi bilo spodbujanje zadevnega podjetja k sodelovanju s Komisijo veliko šibkejše, ker bi bil znesek končne globe znižan na 10 %, z ali brez sodelovanja (sodba Tokai Carbon in drugi proti Komisiji, točka 38 zgoraj, točke od 352 do 354).

42 Trditev tožeče stranke, da v Smernicah ni splošnega kazalca, na podlagi katerega bi se lahko predvidelo raven, ki bi navadno morala biti izhodišče, je treba zavrniti, ne da bi se bilo treba odločiti o dopustnosti (glej zgoraj omenjeno točko 35). Sodišče prve stopnje meni, da zadostuje ugotovitev, da Smernice določajo, da znaša znesek „načrtovanih" glob za najhujše kršitve več kot 20 milijonov EUR (točka 1 A, tretji odstavek, drugi pododstavek). Natančnih navedb glede izhodišča za vse možne kršitve ni mogoče podati. Še več, iz točke 1 A, tretji odstavek, drugi pododstavek, jasno izhaja, da bi bil lahko znesek glob manjši od 20 milijonov EUR, tako da je treba zavrniti trditev tožeče stranke, da Smernice niso prirejene za MSP. Poleg tega iste Smernice omogočajo Komisiji, da upošteva, kolikor to zahtevajo okoliščine, poseben položaj, v katerem so podjetja MSP (sodba Lögstör Rör proti Komisiji, točka 34 zgoraj, točka 295).

43 Iz Smernic jasno izhaja, da so globe, naložene podjetjem MSP, ki so sodelovala pri težkih kršitvah, lahko ne le nižje od 20 milijonov EUR, temveč se jih tudi zviša na mejo 10 %, določeno v členu 15(2) Uredbe št. 17. Očitek tožeče stranke, da ni nobenega splošnega kazalca, je treba torej zavrniti.

44 Iz tega izhaja, da je treba prvi tožbeni razlog v celoti zavrniti.

Drugi tožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti

45 Podredno, tožeča stranka opozarja, da je ob upoštevanju znižanja 10 % po obvestilu o sodelovanju naložena globa najvišja, kot ji je bila v skladu z zakonom lahko naložena, ker predstavlja 9 % njenega svetovnega prometa. Kot je njej znano, Komisija v 40 letih ni nikoli sprejela tako stroge odločbe. Navaja, da je Komisija zato kršila načelo sorazmernosti.

46 Drugi tožbeni razlog je sestavljen iz treh delov, v katerih tožeča stranka postopno zatrjuje, da je bilo kršeno načelo sorazmernosti:

— naložena globa je v celoti nesorazmerna, zlasti v primerjavi z globo, ki je bila naložena drugim podjetjem, tako v tej kot v drugih prejšnjih zadevah;

— Komisija je za določitev zgornje meje globe upoštevala njen svetovni promet;

— Komisija ni upoštevala razmerja med svetovnim prometom in prometom na podlagi prodaje zadevnih proizvodov.

Prvi del: popolna nesorazmernost globe, naložene tožeči stranki

— Trditve strank

47 Tožeča stranka potrjuje, da je imelo dejstvo, da je v tem primeru arbitrarno določila izhodišče na bistveno višjo raven od 10 %, za posledico očitno nesorazmernost sankcije. Pojasnjuje, da je izhodišče, ki v tem primeru predstavlja 17 % njenega svetovnega prometa oziroma 170 % zakonitega najvišjega zneska, pomenilo, da je bila „prepričana", da ji bo naložena najvišja globa, čeprav ni nič upravičevalo take strogosti. Dodaja, da ni nobene zveze med zneskom globe po eni strani in težo kršitve, njeno pomembnostjo in lastno odgovornostjo po drugi strani. Naložena kazen naj bi temeljila na povsem drugem stališču, pri katerem naj bi se ne upoštevalo konkretne situacije. Poudarja, da Komisija sama priznava, da je trajanje storjene kršitve „srednje", in nikakor ne „dolgotrajno".

48 Po mnenju tožeče stranke naložitev najvišje globe malemu ali srednje velikemu podjetju nasprotuje načelom sodne prakse in Smernicam Komisije. Sodišče prve stopnje naj bi slednje ovrednotilo z naznanilom, da je bilo primerno uravnotežiti zneske, določene „zlasti ker obstaja bistvena neenakost v velikosti podjetij, ki so storila isto kršitev in posledično sprejetjem splošnega izhodišča, v skladu

s specifičnim značajem vsakega podjetja“ (sodba Sodišča prve stopnje z dne 13. decembra 2001 v zadevi Acerinox proti Komisiji, T-48/98, Recueil, str. II-3859, točka 80). V zgoraj omenjeni sodbi Acerinox proti Komisiji naj bi Sodišče prve stopnje ravno tako zavrnilo trditev ene od tožečih strank glede majhnih tržnih deležev, z obrazložitvijo, da je treba najprej upoštevati njihovo „velikost“ in „gospodarsko moč“ (točki 89 in 90). Prav tako naj bi Sodišče prve stopnje poudarilo, da naj bi bilo bistvenega pomena upoštevati velikost podjetja, neodvisno od njegovih tržnih deležev. V tem primeru naj Komisija ne bi upoštevala dejstva, da je tožeča stranka posebej skromno srednje veliko podjetje in da je šlo za „neenakost“ glede velikosti različnih zadevnih podjetij.

49 Tožeča stranka ocenjuje, da Smernice nikakor niso prirejene MSP. Tudi v primeru najhujših kršitev naj bi določale „predvideno“ globo v višini več kot 20 milijonov EUR. Globa v takem znesku bi predpostavljala najnižji promet v znesku 200 milijonov EUR, to je enajstkrat več, kot ustvari tožeča stranka.

50 Tožeča stranka trdi, da je ena od posledic arbitrarnega določanja glob, ki ga je sprejela Komisija, da so velika podjetja manj kaznovana kot MSP. Meni, prvič, da je v tem primeru v očitnem nesorazmerju, da se velikim podjetjem za natančno določene kršitve naloži za polovico nižje globe kot MSP. Tožeča stranka se pri tem sklicuje na seznam v tožbi, ki izkazuje znesek naložene globe vsakemu obdolženemu podjetju. Trdi, da je globa, ki ji je bila naložena, najvišja globa in da predstavlja praktično dvojno vrednost tiste, ki je bila naložena družbi Heubach, čeprav so bile njemu očitane kršitve, kar zadeva težo in trajanje, povsem enake. Tožeča stranka navaja, da se sklicuje na odstotke od prometa, in ne na absolutne zneske. Drugič, nesorazmerje naj bi bilo očitno, če se primerja globa, ki je bila naložena tožeči stranki, z globo, naloženo drugim podjetjem v podobnih zadevah. Tudi v Odločbi Komisije 2001/716/ES z dne 18. julija 2001 o izvajanju člena 81 Pogodbe ES in člena 53

Sporazuma o EGP (zadeva COMP.D.2 37.444 – SAS proti Maersk Air in zadeva COMP.D.2 37.386 – Sun-Air proti SAS in Maersk Air) (UL L 265, str. 15, v nadaljevanju: Odločba SAS) bi bila družbi SAS naložena globa v višini 0,79 % svetovnega prometa, potem ko je bila deležna znižanja v višini 10 % na podlagi obvestila o sodelovanju, oziroma enajstkrat nižja globa v razmerju s prometom, kot je bila naložena tožeči stranki. Slednja poudarja, da je za podjetje, ki ustvari svetovni promet blizu 5 milijard EUR, globa, ki ustreza 0,79 % njegovega prometa, neškodljiva, medtem ko je zanjo, ki ustvari promet v vrednosti 17 milijonov EUR, sankcija v višini 1,53 milijona EUR ogromna (sodba Sodišča prve stopnje z dne 6. julija 2000 v zadevi Volkswagen proti Komisiji, T-62/98, Recueil str. II-2707, točki 336 in 347).

51 Glede navedbe Komisije, da je bila upoštevana velikost tožeče stranke, ker je bilo izhodišče določeno na 3 milijone EUR, in ne na 20 milijonov EUR, kot predvidevajo Smernice, tožeča stranka v svoji repliki trdi nasprotno, da Komisija nikakor ni upoštevala pomembnosti globe v razmerju do velikosti tega podjetja. Komisija je namreč utemeljevala v absolutnih zneskih in tako izpodbijala sklicevanje na pomen prometa pri oceni pomena globe za določeno podjetje. Smernice „naj ne bi [nasprotovale] temu, da se pri določitvi zneska globe upošteva promet za zagotovitev spoštovanja splošnih načel prava Skupnosti in ko okoliščine to zahtevajo“ (sodba HFB in drugi proti Komisiji, točka 27 zgoraj, točka 447). V tem primeru bi Komisija morala upoštevati promet ob določitvi zneska globe, da bi se izognila kršitvi načela sorazmernosti. Nekateri pomembni predpisi, med katerimi je Uredba Sveta (EGS) št. 4064/89 z dne 21. decembra 1989 o nadzoru koncentracij podjetij (UL L 395, str. 1, in popravek UL 1990, L 257, str. 13, spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1310/97 z dne 30. junija 1997, UL L 180, str. 1), in predpisi za MSP, bi pokazali temeljni značaj kriterija prometa.

52 Glede trditve Komisije, da ji ne bi mogli očitati, da so bili zneski globe nekaterih podjetij v primerjavi s prometom višji kot globe, naložene drugim podjetjem, ki so sodelovala pri isti kršitvi, tožeča stranka trdi, da se zadevna sodna praksa uporabi

zgolj za podjetja, ki so v drugačni situaciji, kar zadeva relativne dejavnike „teže" ali „trajanja". Nasprotno, sodna praksa naj ne bi dala odgovora na vprašanje, postavljeno v tej zadevi, v kateri je kazen, naložena tožeči stranki, v razmerju do njenega prometa skoraj dvakrat višja kot tista, ki je bila naložena družbi Heubach, čeprav sta ti dve podjetji v enakem položaju.

53 Tožeča stranka trdi, da je kršitev načela sorazmernosti še bolj očitna v tem primeru, ko je Komisija storila napake presoje pri določitvi zneska globe. Zlasti naj ne bi upoštevala niti načel, ki jih je oblikovala v svojih Smernicah, niti v svoji prejšnji praksi. Prvič, v tem primeru naj ne bi upoštevala dejstva, da tožeča stranka, ki je MSP, nima pravne službe. Tožeča stranka v tej zvezi navaja, da se je Komisija v tem primeru odpovedala naložiti globe majhnim podjetjem, ki niso dovolj dobro poznala prava Skupnosti in nacionalnega prava (Odločba Komisije 82/897/EGS z dne 15. decembra 1982 o izvajanju člena 85 Pogodbe ES (IV/C-30.128 Toltecs-Dorcet) (UL L 379, str. 19)). Dodaja, da ob sklicevanju na dejstvo, da so zadevna podjetja vsa srečanja zabeležila v zapisnikih, Komisija ni dovolj dokazala, da so se ta podjetja zares zavedala nezakonitosti svojega ravnanja.

54 Drugič, tožeča stranka trdi, da Komisija, na splošno, nalaga omiljene globe, če prvič uporablja pravila konkurence v novem kontekstu (Odločba Komisije 92/521/EGS z dne 27. oktobra 1992 o izvajanju člena 85 Pogodbe EGS (IV/33.384 in 33.378 – distribucija turističnih paketov ob svetovnem pokalu 1990) (UL L 326, str. 31, točka 125)). Dodaja, da izjava za javnost Komisije v tej zadevi dopušča razumevanje, da slednja prvič tako strogo ukrepa zoper nedopustno ravnanje, pri katerem so sodelovala MSP, in zaključuje, da najvišja globa ne bi smela biti naložena.

55 Tretjič, tožeča stranka potrjuje, da se Komisija ni mogla sklicevati na izjemno škodo za potrošnike. Pri tem se tožeča stranka sklicuje na velikost cinkovega trga, ki ga je Komisija sama ocenila za „omejenega“ (uvodna izjava 303 izpodbijane odločbe), obstoj nadomestnih proizvodov (uvodna izjava 45 izpodbijane odločbe) in velikost kupcev (uvodna izjava 51 izpodbijane odločbe).

56 Nazadnje tožeča stranka navaja, da je v skladu s Smernicami „morebitna gospodarska ali finančna prednost, ki so jo pridobili kršitelji“, pomemben dejavnik pri oceni zneska globe. Komisija ni nikoli trdila, da je bila tožeča stranka deležna katerekoli ugodnosti na podlagi kršitve.

57 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke. Potrjuje, da globa, ki ji je bila naložena, pomeni 9 % prometa, ki ga je ustvarila v predhodnem poslovnem letu. Zato naj bi bila trditev tožeče stranke, da je ta globa „najvišja globa, ki ji je lahko bila zakonito naložena“, zmotna, ker pomeni manj kot 10 % njenega prometa. V nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, naj ne bi le naložila najstrožje sankcije, temveč je tudi ob več ponovitvah zmanjšala globo, naloženo podjetju, da bi upoštevala mejo 10 % (Odločba Komisije 1999/60/ES z dne 21. oktobra 1998 o postopku izvajanja člena 85 Pogodbe ES (IV/35.691/E-4 – Predizolirane cevi) (UL 1999, L 24, str. 1, v nadaljevanju: Odločba Predizolirane cevi, uvodna izjava 176 (glede podjetja Lögstör)) in Odločba Komisije 2002/271/ES z dne 12. julija 2001 o postopku izvajanja člena 81 Pogodbe ES in člena 53 Sporazuma EGP (COMP/E-1/36.490 – Grafitne elektrode) (JO 2002, L 100, str. 1), uvodna izjava 199 (glede podjetja UCAR)). Komisija med drugim zavrača utemeljenost trditev tožeče stranke glede nesorazmernosti globe.

— Presoja Sodišča prve stopnje

58 V smislu člena 15(2) Uredbe št. 17 je treba za določitev višine globe upoštevati trajanje in težo kršitve. Sorazmerni značaj globe je treba torej oceniti glede na vse okoliščine kršitve (sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. aprila 1999 v združenih zadevah Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, od T-305/94 do T-307/94, od T-313/94 do T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 in T-335/94, Recueil, str. II-931, točka 1215).

59 V tem primeru je treba poudariti, da tožeča stranka ne ugovarja, da je sodelovala pri zelo resni kršitvi v smislu Smernic, in sicer od 24. marca 1994 do 13. maja 1998, to je v obdobju, daljšem od štirih let.

60 Še več, treba je ugotoviti, da je izhodišče 3 milijone EUR, ki ga je določila Komisija, očitno nižje od najnižjega praga 20 milijonov EUR, kot ga za tovrstno kršitev navadno predvidevajo Smernice (glej točko 1 A, drugi odstavek, tretji pododstavek). Globa, ki je naposled naložena tožeči stranki, se zviša le na 1,53 milijona EUR. Sodišče prve stopnje ocenjuje, glede na, po eni strani, težo kršitve, njeno trajanje in vlogo tožeče stranke v tej komisiji, in po drugi strani glede na dejavnike, ki jih je tožeča stranka v tej zadevi navedla, da znesek globe, ki ji je bila naložena, ni nesorazmeren.

61 Med drugim je treba zavrniti trditev tožeče stranke, da globa, ki ji je bila naložena, ni v sorazmerju s stališča njene velikosti. Najprej, njeno trditev, da je bila „prepričana", da ji bo naložena globa v najvišjem znesku, ker je izhodišče ustrezalo 17 % njenega

svetovnega prometa, je treba zavrniti. Če bi bilo ravnanje tožeče stranke upravičeno, bi se globa lahko bistveno zmanjšala zaradi olajševalnih okoliščin in obvestila o sodelovanju. V tem primeru naložena globa ne predstavlja najvišje globe, ki bi jo lahko naložila Komisija, ker je bila znižana za 10 % na podlagi obvestila o komunikaciji.

62 Dalje je treba navesti, da se po eni strani le izrecno sklicevanje na promet, navedeno v členu 15(2) Uredbe št. 17, nanaša na zgornjo mejo, ki je znesek globe ne more preseči, in po drugi strani, se ta meja razume kot relativna v svetovnem prometu (sodba Sodišča z dne 7. junija 1983 v združenih zadevah Musique diffusion française in drugi proti Komisiji, od 100/80 do 103/80, Recueil, str. 1825, točka 119). Ob upoštevanju te meje lahko Komisija načelno določi globo od prometa po svoji izbiri v smislu geografske davčne osnove in zadevnih proizvodov (sodba Sodišča prve stopnje z dne 15. marca 2000 v združenih zadevah Cimenteries CBR in drugi proti Komisiji, T-25/95, T-26/95, od T-30/95 do T-32/95, od T-34/95 do T-39/95, od T-42/95 do T-46/95, T-48/95, od T-50/95 do T-65/95, od T-68/95 do T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 in T-104/95, Recueil, str. II-491, točka 5023), ne da bi morala natančno opredeliti svetovni promet ali promet, ustvarjen na trgu zadevnih proizvodov. Nazadnje, če smernice ne določajo izračuna glob glede na določen promet, tudi ne nasprotujejo temu, da se upošteva tak promet, pod pogojem, da izbor Komisije ne vsebuje očitne napake v presoji (sodba Tokai Carbon in drugi proti Komisiji, točka 38 zgoraj, točka 195).

63 V tem primeru je treba spomniti, da iz izpodbijane odločbe izhaja, da je Komisija primerno ocenila, da preide na različno obravnavanje podjetij, da bi upoštevala „dejansko gospodarsko zmožnost kršiteljev, da znatno škodijo konkurenci, in da bi določila globo na ravni, ki zagotavlja zadosten odvračilen učinek“ (uvodna izjava 304 izpodbijane odločbe). Dodala je, da je bilo potrebno „upoštevati posebni pomen vsakega podjetja in torej dejanski učinek njegovega nezakonitega ravnanja na konkurenco“. Zaradi ocene teh dejavnikov je Komisija izbrala utemeljitev glede na promet na podlagi prodaje standardnega cinkovega fosfata v EGP v zadnjem letu

kršitve. Poudarja, da je bila tožeča stranka eden od glavnih proizvajalcev cinkovih fosfatov v EGP, ker je imela približno 20-odstotni tržni delež, in jo je torej uvrstila v prvo skupino (uvodna izjava 308 izpodbijane odločbe). Izhodišče za globo za vsa podjetja iz prve kategorije je bilo določeno na 3 milijone EUR. Izhodišče za družbo James Brown, ki je imela tržni delež v višini približno 5 %, je bilo določeno na 750.000 EUR.

64 Kljub temu, da je Komisija primerjala relativno pomembnost zadevnih podjetij na podlagi prometa, ustvarjenega s prodajo cinkovega fosfata v EGP, se je ravno tako sklicevala na dele trga zadevnih podjetij za njihovo uvrstitev v dve različni skupini. Dejansko je Komisija izračunala dele trga zadevnih podjetij tako, da se je oprla, po eni strani, na promet, ustvarjen na zadevnem trgu, navedenem v prilogi uvodne izjave 50 izpodbijane odločbe, po drugi strani pa na informacije iz vloge. Tožeča stranka ni izpodbijala utemeljitve tega očitka.

65 V analizi „dejanske gospodarske zmožnosti kršiteljev, da znatno škodijo konkurenci", ta vsebuje oceno dejanske pomembnosti teh podjetij na prizadetem trgu, to je njihov vpliv nanj, predstavlja svetovni promet le nepopolni pogled na stvari. Ne bi bilo izključeno, da je podjetje, ki ima lahko veliko različnih dejavnosti, na trgu specifičnih proizvodov zastopano le postransko. Ravno tako ne bi bilo izključeno, da ima podjetje s pomembnim položajem na geografskem trgu zunaj Skupnosti na trgu Skupnosti ali EGP le šibak položaj. V teh primerih le dejstvo, da zadevno podjetje ustvari svetovni promet, ne pomeni nujno, da ima odločilen vpliv na določenem trgu. Zato je Sodišče v svoji sodbi z dne 17. decembra 1998 v zadevi Baustahlgewebe proti Komisiji (C-185/95 P, Recueil, str. I-8417, točka 139), poudarilo, da drži, da naj deli trga, ki jih ima podjetje, ne bi bili odločilni za zaključek, da je podjetje gospodarsko močna celota, nasprotno, primerni pa so za določitev vpliva, ki ga je podjetje lahko izvajalo na trgu (sodba Sodišča prve stopnje z dne 9. julija 2003 v zadevi Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti

Komisiji, T-224/00, Recueil, str. II-2597, točka 193). V tem primeru je Komisija upoštevala tako trg kot promet zadevnih podjetij na določenem trgu, na podlagi katerih se lahko določi relativni pomen podjetja na zadevnem trgu.

66 Iz tega sledi, da Komisija ni storila očitne napake ocene v svoji analizi „dejanske gospodarske zmožnosti kršiteljev" v smislu točke 1 A, četrti pododstavek Smernic.

67 Poleg tega iz primerjave prometa, ki so jo na trgu izvedla podjetja iz prve skupine in katere izsledki so navedeni v tabeli, ki je v uvodni izjavi 50 izpodbijane odločbe, izhaja, da je upravičeno, da so bila ta podjetja prerazporejena in da je bilo zanje določeno isto izhodišče. Tožeča stranka je v letu 1998 na zadevnem trgu v EGP tako ustvarila promet v višini 3,9 milijona EUR. Družbe Heubach, Trident in Union Pigments so ustvarile promet v višini 3,7 ter 3,69 in 3,2 milijona EUR. Družba Britannia, ki je prenehala opravljati vse gospodarske dejavnosti leta 1998, je leta 1996 na zadevnem trgu v EGP ustvarila promet v višini 2,78 milijona EUR.

68 Kot tožeča stranka v smislu točke 1 A pravilno sklepa, šesti pododstavek Smernic določa, da je pri presoji teže kršitve razlikovanje upravičeno, če je velikost podjetij, ki so storila isto kršitev, „bistveno" neenaka (glej v tem smislu sodbi Acerinox proti Komisiji, točka 48 zgoraj, točka 90). Višina glob mora biti med drugim v skladu s sodno prakso v sorazmerju z drugimi dejavniki, ki se jih je upoštevalo pri oceni teže kršitve (sodba Tate & Lyle in drugi proti Komisiji, točka 32 zgoraj, točka 106). Zato mora biti meja, ko Komisija razdeli zadevna podjetja v skupine za določitev zneska globe, za vsako od tako določenih skupin povezana in objektivno upravičena (glej v tem smislu sodbe Sodišča prve stopnje z dne 20. marca 2002 v zadevi LR AF 1998

proti Komisiji, T-23/99, Recueil, str. II-1705, točka 298, in z dne 19. marca 2003 v zadevi CMA CGM in drugi proti Komisiji, T-213/00, Recueil, str. II-913, v nadaljevanju: sodba FETTCSA, točka 416).

69 Kljub temu da je tožeča stranka v letu 2000 ustvarila 17 milijonov EUR svetovnega prometa, je bila uvrščena v isto skupino kot družbe Britannia, Heubach, Trident in Union Pigments, ki so ustvarile približno 55,7 in 71, 76 ter 7 milijonov EUR. Kljub temu ni mogoče zaključiti, da gre za kršitev načela sorazmernosti. Kot je pojasnjeno v točkah 63 in 64 zgoraj, so bila ta različna podjetja uvrščena v skupine, ker je bil njihov promet na zadevnem trgu in delih trga zelo podoben. Uvrstitev teh podjetij v skupine na tej podlagi je bila povezana in objektivno upravičena. Poleg tega Sodišče prve stopnje meni, da razlika v velikosti med tožečo stranko in drugimi zadevnimi podjetji tudi ni bila tako pomembna, da bi jo bilo treba uvrstiti v drugo skupino (glej v tem smislu sodbi Daesang in Sewon Europe proti Komisiji, točka 39 zgoraj, točke od 69 do 77).

70 Podredno je treba navesti, da se je v okoliščinah te zadeve dovolj upoštevalo svetovni promet tožeče stranke z uporabo meje 10 %, določene v členu 15(2) Uredbe št. 17. Kot je bilo navedeno v točkah 16 in 17 zgoraj, je bila globa tožeče stranke znižana na 1,7 milijona EUR, da bi se ohranilo to mejo, preden bi bil znesek zaradi sodelovanja podjetij vnovič znižan na 1,53 milijona EUR. Z zgornjo mejo 10 % naj bi se preprečilo, da globe ne bi bile v sorazmerju z velikostjo podjetja (sodba Musique diffusion française in drugi proti Komisiji, točka 62 zgoraj, točka 119). Z uporabo najvišje meje v tem primeru je bilo zagotovljeno, da je globa, ki je bila naložena tožeči stranki, v sorazmerju z njeno velikostjo. Ker je bila kršitev zelo resna in ker je trajala več kot štiri leta, bi se tožeči stranki lahko naložilo bistveno višji znesek globe, če tožeča stranka ne bi bila majhno podjetje in če ne bi bila deležna ugodnosti 10 % zgornje meje.

71 Tožeča stranka navaja, da je v očitnem nesorazmerju, da so bile za iste kršitve velikim podjetjem naložene globe, ki so le pol tako visoke kot globe, naložene malim in srednje velikim podjetjem. Sklicuje se na dejstvo, da je bila v primeru prometa 17,08 milijona EUR naložena globa, ki ustreza približno 9 % njenega prometa, medtem ko globa, naložena Heubachu, ki je ustvaril promet v višini 71,018 milijona EUR, pomeni le 5,3 % njegovega prometa.

72 V odgovor na te trditve je treba najprej ugotoviti, da je Komisija družbi Heubach naložila globo v višini 3,78 milijona EUR, tožeči stranki pa v višini 1,53 milijona EUR. Čeprav sta obe podjetji sodelovali pri zelo resni kršitvi več kot štiri leta in je njun vpliv na trgu primerljiv (glej zgoraj omenjeno točko 67), je globa, naložena družbi Heubach, dvakrat višja kot globa, naložena tožeči stranki.

73 Ker Komisija ni zavezana določiti višine globe na podlagi prispevkov, ki temeljijo na prometu zadevnih podjetij, v primeru, ko so globe naložene več podjetjem, udeleženim pri isti kršitvi, tudi ni dolžna zagotoviti, da končni zneski glob, ki so izračunani za podjetja, kažejo razlike med njimi glede njihovega svetovnega prometa na trgu zadevnega proizvoda (sodba Dansk Rørindustri proti Komisiji, točka 30 zgoraj, točka 202).

74 V tej zvezi je treba navesti, da člen 15(2) Uredbe št. 17 tudi ne zahteva, da v primeru, ko so globe naložene več podjetjem, ki sodelujejo pri isti kršitvi, znesek globe, naložene malemu ali velikemu podjetju kot odstotek od prometa, ne sme preseči zneska glob, naloženih večjim podjetjem. Iz te določbe namreč izhaja, da je treba tako pri malih in srednje velikih kot tudi pri večjih podjetjih pri določitvi višine globe upoštevati težo in trajanje kršitve. Ko Komisija podjetjem, ki sodelujejo pri isti kršitvi, naloži globe, ki so v primeru vsakega podjetja upravičene na podlagi teže in

trajanja kršitve, se ji ne more očitati, da je za nekatere med njimi znesek globe višji kot v primerjavi s prometom drugih podjetij (sodba Dansk Rørindustri proti Komisiji, točka 30 zgoraj, točka 203).

75 Tožeča stranka trdi, da se načela, ki jih je določilo Sodišče prve stopnje v sodbi Dansk Rørindustri proti Komisiji, točka 30 zgoraj, uporablja le za podjetja, ki so glede na dejavnike, ki zadevajo težo in trajanje kršitve, v drugačni situaciji. Če so zadevna podjetja v drugačni situaciji, je samo po sebi jasno, da Komisija ni dolžna zagotoviti, da zneski globe odslikavajo vse razlike med podjetji, kar zadeva svetovni promet ali njihov promet na trgu zadevnega proizvoda. Ta načela se uporabijo tudi, če so zadevna podjetja v enakemm položaju.

76 Trditev tožeče stranke, da je nesorazmernost naložene globe očitna, če se primerja s tistimi, ki so bile naložene drugim podjetjem v podobnih zadevah, je treba zavrniti. Komisija namreč ni zavezana, da določi globe v sorazmerju s prometom in v popolnem soglasju z globami, ki so bile naložene v prejšnjih primerih.

77 Poudariti je treba, da prejšnja praksa odločanja Komisije sama ne pomeni pravnega okvira za globe v zadevah s področja konkurence. Komisija namreč s tem, da je v preteklosti za določene vrste kršitev naložila globe v določeni višini, ni brez možnosti, da to raven zviša na meje, določene v Uredbi št. 17, če je to potrebno za

zagotovitev izvajanja politike Skupnosti glede konkurence (sodba Musique diffusion française in drugi proti Komisiji, točka 62 zgoraj, točka 109, in sodba Tokai Carbon in drugi proti Komisiji, točka 38 zgoraj, točka 243).

78 Ko Komisija podjetjem, ki sodelujejo pri isti kršitvi, naloži globe, ki so glede teže in trajanja kršitve vsakega podjetja upravičene, se ji ne more očitati, da je globa za nekatera od teh podjetij v razmerju do prometa višja kot globa, ki je bila naložena drugim podjetjem v prejšnjih zadevah (glej v tem smislu sodbo LR AF 1998 proti Komisiji, točka 68 zgoraj, točka 278).

79 Dodati je treba, da se težo kršitev določi na podlagi številnih dejavnikov, med katerimi so zlasti okoliščine zadeve, njen kontekst in odvračilni učinek glob, ne da bi obstajal seznam nujnih ali izključnih kriterijev, ki jih je treba obvezno upoštevati (sodba Sodišča z dne 17. julija 1997 v zadevi Ferriere Nord proti Komisiji, C-219/95 P, Recueil, str. I-4411, točka 33, in sodba LR AF 1998 proti Komisiji, točka 68 zgoraj, točka 236). V vsaki zadevi pa so pomembni različni podatki, kot so trg, proizvodi, države, podjetja in zadevna obdobja. Iz tega izhaja, da Komisija ne bi bila zavezana naložiti glob, ki so v vseh podobnih primerih v enakem sorazmerju s težo (sodba Sodišča prve stopnje z dne 13. januarja 2004 v zadevi JCB Service proti Komisiji, T-67/01, Recueil, str. II-49, točke od 187 do 189).

80 Poleg tega je treba navesti, da, tudi če globa, ki jo je naložila Komisija v odločbi SAS, ki jo navaja tožeča stranka (glej zgoraj omenjeno točko 50), ni pomenila zelo velikega odstotka prometa zadevnih podjetij, je bila vseeno pomembna, ker se je dvignila na skoraj 40 milijonov EUR. Nasprotno, če bi bila Komisija zavezana, da tožeči stranki naloži globo v višini 0,79 % njenega prometa, kot je to storila v odločbi SAS, taka globa, ki je znašala 134.939 EUR, očitno ne bi imela odvračilnega učinka.

81 Prav tako je treba zavrniti napake presoje, na katere se sklicuje tožeča stranka.

82 Prvič, Komisija ni bila zavezana upoštevati okoliščine, da tožeča stranka nima pravne službe. V skladu s Smernicami „se lahko upošteva tudi dejstvo, da imajo velika podjetja običajno pravno in gospodarsko znanje in infrastrukturo, ki jim omogoča, da lažje spoznajo, da njihovo ravnanje pomeni kršitev, in se zavedajo posledic, ki izhajajo iz tega prava o konkurenci“ (točka 1 A, peti odstavek). Kot Komisija pravilno navaja, ji ta odstavek omogoča zvišanje glob velikim podjetjem, vendar ji ne predpisuje, da zmanjša globe, določene za manjša podjetja. Še več, ker je nezdružljivost zadevnega omejevalnega sporazuma s pravili konkurence izrecno določena v členu 81(1)(a) in (c) ES in ker je potrjena v ustaljeni sodni praksi, tožeča stranka ne more trditi, da ji zadevno pravo ni bilo dovolj poznano. Iz izpodbijane odločbe med drugim izhaja, da je bilo obtoženim podjetjem znano, da se je omejevalni sporazum, ki določa priporočene maloprodajne cene, nanašal na razdelitev trga in strank (uvodne izjave od 99 do 100, 125 in 253).

83 V vsakem primeru za namerno storjeno kršitev predpisov o konkurenci ni potrebno, da je bilo podjetju znano, da krši te predpise, temveč zadostuje, da ni moglo biti v nevednosti, da je posledica njegovega ravnanja omejevanje konkurence (sodbe Sodišča prve stopnje z dne 6. aprila 1995 v zadevi Ferriere Nord proti Komisiji, T-143/89, Recueil, str. II-917, točka 41, in z dne 16. decembra 2003 v združenih zadevah Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied proti Komisiji, T-5/00 in T-6/00, Recueil, str. II-5761, točki 396 in 397).

84 Drugič, zavrniti je treba trditev tožeče stranke, da bi Komisija morala naložiti manjše globe, ker je tudi prvič resno ukrepala zoper nezakonito ravnanje, pri katerem so

sodelovala podjetja MSP. Komisiji namreč ni treba naložiti nižjih glob, ker prvič posega v določen sektor. Komisiji ravno tako ni treba omiliti glob, ker so zadevna podjetja MSP. Velikost podjetja je upoštevana v zgornji meji, določeni v členu 15(2) Uredbe št. 17 in določbah Smernic. Razen preudarkov glede velikosti ni nobenega razloga, da se MSP obravnava drugače od drugih podjetij. Dejstvo, da so podjetja majhna ali srednje velika, jih ne oprosti dolžnosti, da upoštevajo pravila konkurence, kot je Komisija pravilno navedla (glej uvodno izjavo 343 izpodbijane odločbe).

85 Dalje ni mogoče trditi, da je Komisija v tem primeru delovala na novem področju. V odločbi Predizolirane cevi je že naložila visoke globe malim in srednje velikim podjetjem, ki so sodelovala pri nezakonitem ravnanju.

86 Tretjič, tožeča stranka Komisiji očita, da se ni sklicevala na izjemno škodo, povzročeno potrošnikom. Zadostuje navedba, da nesorazmernosti zadevne globe ni mogoče utemeljiti s tem, da izjemne škode ni bilo. Med drugim je Komisija posredno upoštevala dejstvo, da kršitev ni povzročila take škode. Po eni strani je upoštevala omejeno velikost trga za določitev izhodišča na 3 milijone EUR (uvodna izjava 303 izpodbijane odločbe). Po drugi strani je priznala, da so bile gospodarske okoliščine, v katerih je bila storjena kršitev, težke, zlasti zaradi velike kupne moči (uvodna izjava 339 izpodbijane odločbe).

87 Tožeča stranka navaja, da Komisija ob upoštevanju „obstoja nadomestnih proizvodov" ni mogla navesti nobene izjemne škode za potrošnike. Ta trditev ne more spremeniti v točki 86 omenjenih zaključkov. Med drugim je tožeča stranka na

obravnavi navedla, da je s sklicevanjem na obstoj nadomestnih proizvodov nameravala pojasniti, da Komisija ni naredila dovolj natančne analize trga in da kršitev ni imela dejanskega učinka. Zato je treba ugotoviti, da je tožeča stranka v svojih spisih na kratko navedla nadomestne proizvode v okviru pomožne trditve glede sorazmernosti globe in zlasti odsotnosti izjemne škode, povzročene potrošnikom. Jasno je, da s tem ni podvomila v učinke kršitve na splošno in da ni nasprotovala opredelitvi trga.

88 Komisija je v vsakem primeru, kot je odločilo tudi Sodišče prve stopnje v svoji sodbi Heubach proti Komisiji (T-64/02, ZOdl., str. II-5137), ugotovila, da zadevna kršitev ni imela dejanskih učinkov. Zlasti je dovolj dokazala, da je bil dogovor o prodajnih količinah „kotnih stebrov" omejevalnega sporazuma (uvodna izjava 66 izpodbijane odločbe) natančno izveden in da so bili „dejanski tržni deleži petih proizvajalcev na letni osnovi zelo blizu deležem, ki so jim bili dodeljeni" (uvodna izjava 72 izpodbijane odločbe). Poleg tega je Komisija dokazala, da je imel dogovor o cenah konkreten učinek na trgu. V skladu z objektivnimi ugotovitvami Union Pigments in Trident, glavnima podjetjema, ki sta sodelovali s Komisijo, so imele pobude v zvezi s cenami učinek na raven cen na trgu. Bolj splošno, kar se tiče dejstva, da je bil namen omejevalnega sporazuma med drugim zaključiti cenovno vojno in da je očitano ravnanje trajalo več kot štiri leta, je treba šteti, da so zadevna podjetja to cenovno vojno v bistvu končala in da so prilagodila svoje cene, da bi dosegla višjo raven cen, kot bi bilo v primeru brez omejevalnega sporazuma.

89 Glede trditve tožeče stranke, da Komisija ni upoštevala dejstva, da tožeča stranka z zadevnim proizvodom ni ustvarila praktično nobenih dobičkov in da je več let imela izgubo, je treba navesti, da mora biti višina naložene globe sicer v primernem razmerju s trajanjem kršitve in drugimi dejavniki, ki se upoštevajo pri oceni teže

kršitve, med njimi dobiček, ki ga je zadevno podjetje lahko bilo deležno na podlagi svojega ravnanja (sodba Sodišča prve stopnje z dne 21. oktobra 1997 v zadevi Deutsche Bahn proti Komisiji, T-229/94, Recueil, str. II-1689, točka 127), vendar v skladu s sodno prakso dejstvo, da podjetje ni imelo nobenih ugodnosti od kršitev, ni ovira za naložitev globe, slednja naj ne bi izgubila svojega odvračilnega značaja (sodbi Ferriere Nord proti Komisiji, točka 83 zgoraj, točka 53, in FETTCSA, točka 340).

90 Tako Komisija pri določitvi zneska globe ni bila zavezana k upoštevanju neobstoja ugodnosti iž zadevne kršitve (sodbi Cimenteries CBR in drugi proti Komisiji, točka 62 zgoraj, točka 4881, in FETTCSA, točka 341).

91 Sicer lahko Komisija v skladu s Smernicami (točka 2, prvi odstavek, peti pododstavek) in zaradi oteževalnih okoliščin globo poviša, da bi presegla znesek nezakonitega dobička, ustvarjenega zaradi kršitve, vendar to ne pomeni, da bi se v prihodnje obvezala, da v vseh okoliščinah pri določanju zneska globe obvesti o finančni koristi, nastali na podlagi ugotovljene kršitve (FETTCSA, točki 342 in 343). Drugače povedano, odsotnosti take koristi se ne bi štelo kot olajševalno okoliščino.

92 V tem primeru Komisija izpodbijane odločbe ni utemeljila na dobičku, ki ga je imel kršitelj na podlagi kršitve. Ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točkah od 89 do 91 zgoraj, ni storila očitne napake v presoji.

93 Iz vsega navedenega izhaja, da je treba prvi del drugega tožbenega razloga zavrniti.

Drugi del: Komisija je upoštevala svetovni promet tožeče stranke za določitev zgornje meje 10 %

— Trditve strank

94 Tožeča stranka navaja, da je Komisija kršila načelo sorazmernosti, s tem da je upoštevala svetovni promet podjetij za določitev zgornje meje 10 %, določene v členu 15(2) Uredbe št. 17. Poudarja, da v skladu s sodno prakso, Komisija pri določitvi zneska globe prometu ne sme pripisati „prevelikega pomena, v primerjavi z drugimi dejavniki presoje" (sodba Musique diffusion française in drugi proti Komisiji, točka 62 zgoraj, točka 121). V skladu z doktrino naj bi ta del vseboval „svarilo, da se pravila 10 % ne uporabi zgolj matematično, kar bi lahko kršilo [...] ‚načelo sorazmernosti'" (Van Bael, I. in Bellis, J.F., *Droit de la concurrence de la Communauté économique européenne*, Bruylant, Bruselj, 1991, str. 648). Komisija naj bi v izpodbijani odločbi priznala, da je treba za določitev zneska globe upoštevati dejanski učinek nezakonitega ravnanja na konkurenco (uvodna izjava 305 izpodbijane odločbe). V tem pogledu naj bi štela za primerno, da je za osnovo primerjave pomembnosti zadevnih podjetij na zadevnem trgu upoštevala promet, ki je bil za zadevne proizvode ustvarjen v EGP (uvodna izjava 307 izpodbijane odločbe). Komisija bi te trditve morala razviti do konca in izračunati mejo 10 % za tožečo stranko v razmerju s prometom, ustvarjenim v Evropi, ki pomeni manj kot četrtino njegovega svetovnega prometa.

95 Komisija pojasnjuje, da je pri izračunu izhodišča za globo upoštevala dele trga podjetij EGP, ki so sodelovala pri omejevalnem sporazumu. Ta metoda naj ne bi bila v nobeni zvezi s pravilom iz člena 15(2) Uredbe št. 17, v skladu s katerim znesek globe, ki se ga lahko naloži podjetju, ne more preseči 10 % njegovega svetovnega prometa.

— Presoja Sodišča prve stopnje

96 Drugemu delu tožbenega razloga ni mogoče ugoditi. Po eni strani tako iz člena 15(2) Uredbe št. 17 kot tudi iz sodne prakse jasno izhaja, da naj bi najvišja meja 10 % preprečila nesorazmerje glob z velikostjo zadevnega podjetja (glej zgoraj omenjeno točko 70). Za določitev te meje je treba upoštevati svetovni promet (sodbi Musique diffusion française in drugi proti Komisiji, točka 62 zgoraj, točka 119, in HFB in drugi proti Komisiji, točka 27 zgoraj, točka 541). Po drugi strani se pri oceni teže kršitve upošteva svetovni promet, ustvarjen s prodajo proizvodov na relevantnem geografskem trgu, za določitev obsega kršitve vsakega podjetja na tem trgu. V nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, nič ne nasprotuje temu, da se za različne namene upošteva različen promet. Zato je treba drugi del drugega tožbenega razloga zavrniti.

Tretji del: Komisija ni upoštevala razmerja med svetovnim prometom tožeče stranke in prometom, ustvarjenim s prodajo zadevnih proizvodov

— Trditve strank

97 Tožeča stranka trdi, da bi Komisija pri presoji teže kršitve morala upoštevati dejstvo, da je bil promet, ki ga je ustvarila s prodajo zadevnih proizvodov, majhen v razmerju do celotnega prometa vseh proizvodov (sodba Sodišča prve stopnje z dne 14. julija 1994 v zadevi Parker Pen proti Komisiji, T-77/92, Recueil, str. II-549, točka 94).

98 Komisija opozarja, da je bila sodba Parker Pen proti Komisiji, točka 97 zgoraj, izdana v obdobju, ko so bili zneski glob določeni v razmerju do prometa podjetij. Zdaj je celoten promet eden izmed mnogih dejavnikov, ki jih Komisija lahko upošteva, s pridržkom kontrole sodnika, vendar ga ni dolžna nujno upoštevati. Kot je ugotovilo Sodišče prve stopnje v svoji sodbi z dne 14. maja 1998 v zadevi SCA Holding proti Komisiji (T-327/94, Recueil, str. II-1373, točka 184), „pri oceni teže kršitve ni dolžna upoštevati razmerja med celotnim prometom podjetja in prometom blaga, na katero se nanaša kršitev".

— Presoja Sodišča prve stopnje

99 V skladu z ustaljeno sodno prakso se ne sme v razmerju do drugih dejavnikov presoje niti eni niti drugi vrsti prometa pripisati nesorazmerno velikega pomena, tako da določitev zneska primerne globe ni rezultat preprostega izračuna, ki temelji na celotnem prometu, to velja zlasti tedaj, ko zadevni proizvodi pomenijo le majhen del prometa (sodbi Musique diffusion française in drugi proti Komisiji, točka 62 zgoraj, točki 120 in 121, in sodba Parker Pen proti Komisiji, točka 97 zgoraj, točka 94). Sodišče prve stopnje je v sodbi Parker Pen proti Komisiji, točka 97 zgoraj, tožbeni razlog kršitve načela sorazmernosti spoznalo za utemeljenega, ker Komisija ni upoštevala dejstva, da je bil promet, ustvarjen s proizvodi, na katere se kršitev nanaša, majhen v razmerju do celotnega prometa zadevnega podjetja.

100 Ker v tem primeru Komisija svojega izračuna zneska globe, naložene tožeči stranki, ni utemeljila na celotnem prometu podjetja, se slednje ne more sklicevati na sodbo Parker Pen proti Komisiji, točka 97 zgoraj (sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. marca 2002 v zadevi ABB Asea Brown Boveri proti Komisiji, T-31/99, Recueil, str. II-1881, točka 156).

101 Iz izpodbijane odločbe izhaja (glej uvodne izjave od 262 do 309), da mora Komisija v skladu s sodno prakso pri določitvi globe poleg celotnega prometa upoštevati še celo vrsto drugih dejavnikov, med drugim naravo kršitve, njene dejanske učinke, pomen zadevnih podjetij na trgu, odvračilni učinek glob in omejeno velikost zadevnega trga (glej v tem smislu sodbe ABB Asea Brown Boveri proti Komisiji, točka 100 zgoraj, točka 157, Tokai Carbon in drugi proti Komisiji, točka 38 zgoraj, točka 202, ter Daesang in Sewon Europe proti Komisiji, točka 39 zgoraj, točka 60).

102 V vsakem primeru, kot pravilno navaja Komisija, pomeni promet, ustvarjen s prodajo cinkovih fosfatov tožeče stranke, velik del njenega celotnega prometa, namreč več kot 22,83 %. Posledično ni mogoče trditi, da je tožeča stranka na zadevnem trgu ustvarila le majhen del svojega celotnega prometa.

103 Zato je treba tretji del drugega tožbenega razloga zavrniti. Drugi tožbeni razlog je torej treba v celoti zavrniti.

Tretji tožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti

Trditve strank

104 Tožeča stranka navaja, da je bila v tem primeru uporabljena metoda določitve zneska globe diskriminatorna in da je za določena podjetja Komisija določila izhodišče, ki je višje od zakonsko dovoljene meje.

105 Prvič, tožeča stranka navaja, da je Komisija na podlagi tega ravnanja zoper tožečo stranko takoj naložila zakonsko dovoljeno najvišjo globo. Nasprotno naj bi bila podjetja, katerih promet je bil večji od prometa tožeče stranke, vendar so bila v popolnoma enakem položaju, kar zadeva težo in trajanje kršitve, prepričana, da jim bo naložena globa pod zakonsko dovoljeno najvišjo mejo, ker je bilo v njihovem primeru izhodišče nižje od te zakonsko najvišje meje. Tožeča stranka ocenjuje, da je kršitev načela nediskriminacije zlasti očitna, če se položaj primerja s položajem družbe Heubach. Čeprav Komisija pri določitvi zneska globe ni ugotovila nobene razlike med tema dvema podjetjema, pomeni globa, ki je bila naložena družbi Heubach, 5,3 % njenega prometa, globa, ki je bila naložena tožeči stranki, pa 9 % njenega prometa. Tožeči stranki naj bi bila tako naložena globa, ki pomeni odstotek prometa v višini 170 % globe družbe Heubach. Tako različno in popolnoma neupravičeno obravnavanje dveh podjetij naj bi pomenilo veliko diskriminacijo. Ta kršitev načela enakega obravnavanja naj bi temeljila na zavrnitvi Komisije, da upošteva promet za določitev zneska naložene globe.

106 V svoji repliki tožeča stranka zavrača razlago, ki jo daje Komisija za sodbo Dansk Rørindustri proti Komisiji, točka 30 zgoraj.

107 Drugič, metoda Komisije v primeru dveh podjetij, ki sta različno dolgo sodelovali pri kršitvi, naj bi povzročila isto posledico, to je zakonsko najvišjo možno globo. Dvema podjetjema z istim izhodiščem, ki presega mejo 10 %, od katerih je eno pri kršitvi sodelovalo le eno leto, drugo pa pet let, je bila nazadnje naložena globa v istem znesku, ki ustreza 10 % svetovnega prometa. To naj bi še posebej jasno ponazorilo kršitev načela enakega obravnavanja v tem primeru.

108 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke glede diskriminacije. Čeprav je bila ravno tako kot družba Heubach v položaju, da škodi konkurenci, naj bi bila globa, naložena tožeči stranki, znižana z 4,2 na 1,53 milijona EUR, ob uporabi najvišje meje 10 % celotnega prometa, določene v členu 15(2) Uredbe št. 17. Komisija ocenjuje, da se različnega obravnavanja v korist tožeče stranke ne bi moglo šteti za diskriminatorno in da naj bi bila, v skladu s sodno prakso Sodišča prve stopnje (sodbi Brugg Rohrsysteme proti Komisiji, točka 34 zgoraj, točka 155, in LR AF 1998 proti Komisiji, točka 68 zgoraj, točka 300), neposredna posledica najvišje meje, ki jo je za globe določila Uredba št. 17.

Presoja Sodišča prve stopnje

109 V skladu z ustaljeno sodno prakso je načelo enakega obravnavanja kršeno le, če se primerljive situacije obravnava različno ali če se različne situacije obravnava enako, razen če to različno obravnavanje ni objektivno upravičeno (sodba Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji, točka 65 zgoraj, točka 69, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 14. maja 1998 v zadevi BPB de Eendracht proti Komisiji, T-311/94, Recueil, str. II-1129, točka 309).

110 V nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, dejstvo, da ji je bila samodejno naložena najvišja globa, ni bilo posledica tega, da je bilo v njenem primeru izhodišče višje od zgornje meje 10 % (glej zgoraj omenjeno točko 61).

111 Treba je spomniti, da je Komisija, da bi upoštevala ekonomsko moč zadevnih podjetij in določila globe na ravni, ki bi zagotavljala odvračilni učinek, uvrstila tožečo stranko ter družbe Heubach, Trident, Britannia in Union Pigments v prvo skupino (uvodna izjava 304 izpodbijane odločbe). Okoliščina, da je bil celotni promet tožeče stranke nižji od celotnega prometa družb Heubach, Trident in Britannia, ne omogoča zaključka, da je bilo kršeno načelo enakega obravnavanja.

112 Kot je navedeno v zgoraj omenjeni točki 69, primerjava prometa, ustvarjenega s prodajo zadevnih proizvodov v EGP, kaže, da so bila podjetja upravičeno združena v isto skupino in da je bilo zanje določeno isto izhodišče.

113 Čeprav sta tožeča stranka in Heubach štiri leta sodelovala pri zelo resni kršitvi, predstavlja globa, naložena tožeči stranki, namreč 1,53 milijona eurov, manj kot polovico globe, naložene Heubachu, ta znaša 3,78 milijona eurov. To različno obravnavanje v korist tožeče stranke je objektivno upravičeno na podlagi razlik v velikosti obeh podjetij, kar pomeni, da je imela tožeča stranka korist od najvišje meje, določene v Uredbi št. 17.

114 Ker za končne zneske globe, ki jih za zadevna podjetja določi Komisija, ni treba, da kažejo vse razlike v zvezi s prometom (glej zgoraj omenjeno točko 74), ji tožeča stranka ne more očitati, da ji je bila naložena globa, ki je v odstotku od celotnega prometa izražena višje kot globa, ki je bila naložena družbi Heubach (sodba Dansk Rørindustri proti Komisiji, točka 30 zgoraj, točka 210).

115 O trditvi tožeče stranke – da je metoda, ki jo je uporabila Komisija v primeru dveh podjetij, ki sta različno dolgo sodelovali pri kršitvi, vendarle povzročila isto posledico – zadostuje ugotovitev, da je ni mogoče izpeljati iz zadevnih dejstev in je torej zgolj hipotetična.

116 Nazadnje je treba glede načela enakega obravnavanja, ob upoštevanju navedenega, navesti, da je uporaba Smernic v tem primeru omogočila, da sta bili upoštevani obe strani tega načela. Po eni strani so bila vsa zadevna podjetja skupno in enako odgovorna, ker so sodelovala pri posebno težki kršitvi. Ta odgovornost je bila v prvem koraku ocenjena glede na lastne značilnosti kršitve, kot je njena narava in vpliv na trg. Po drugi strani je Komisija v drugem koraku to oceno modificirala na podlagi individualnih okoliščin vsakega podjetja, vključno z velikostjo in zmogljivostmi, trajanjem udeležbe in sodelovanjem.

117 Tretji tožbeni razlog je treba torej zavrniti kot neutemeljen.

118 Po vsem navedenem je treba tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

119 V skladu s členom 87(2) Poslovnika Sodišča prve stopnje se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeča stranka ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (peti senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Tožeči stranki se naloži plačilo stroškov postopka.

Lindh García-Valdecasas Cooke

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 29. novembra 2005.

Sodni tajnik Predsednica

E. Coulon P. Lindh